

Cinema imprès

Text > **JORDI DORCA**

Il·lustració > **XAVIER ROQUETA**

Fa uns mesos vaig llegir amb interès una entrevista de Jordi Camps Linnell a Lluís Benejam publicada a *El Punt Avui*. Aquest impressor empordanès es dedica a col·leccionar des que tenia catorze anys, i al llarg d'aquest temps ha aplegat un fons majestuos de material publicitari cinematogràfic corresponent a més de trenta mil pel·lícules, que conserva curosament a la seva residència de Capmany. Es tracta de cartells, programes de mà, dossiers de premsa i fotocroms. La seva col·lecció té una mirada àmplia, sense apriorismes, i comprèn totes les pel·lícules estrenades a l'Estat sense tenir en compte la seva acollida crítica, el gènere ni l'èxit comercial. «Veure com es perdia em feia mal i segurament era una voluntat de remeiar-ho», deia en una de les respostes a l'entrevista. Aquest col·leccionista tenaç sempre ha cedit els seus cartells a totes les iniciatives que ho necessitaven, i han sigut unes quantes; ho ha fet amb generositat i amb la convicció que els materials no només cal preservar-los i catalogar-los, sinó que, sobretot, s'han de difondre i estudiar.

Hi ha altres col·leccionistes que s'han dedicat o que es dediquen encara a preservar tot aquest fons imprès relacionat amb el cinema. El figurenc Vicenç Arroyo, per exemple, va aplegar més de quinze mil fotografies d'actors i actrius de cinema, la majoria amb la signatura original. Aquest fons no para de créixer, i en aquests moments el custodia el Museu del Cinema. A la mateixa institució trobem el fons de la família Ribas Mateos: més de 2.600 programes, pel·lícules, llibres, revistes i discos de bandes sonores; la col·lecció Alfred Barrós Allué, amb més de catorze mil fotografies promocionals aplegades pel publicista; les noranta-una fotografies signades d'actors i actrius de cinema de l'època muda de Hollywood col·leccionades per Jaume Brossa; el nombrós material publicitari atresorat pels llagosterencs Pompeu Pascual i Maria Gifre, per la família Saderra o per l'escalenc Miquel Nicolau. Al Museu també es preserva el fons documental del prestigiós crític cinematogràfic Jaume Genover.

Aquests són alguns dels exemples de col·leccions de material en paper que formen la història d'un cinema en el qual els cartells, els

programes de mà, les cartelleres, els dossiers de premsa, els cromos, les postals i les fotografies eren els elements que s'utilitzaven per promocionar els films, i que alhora van servir per configurar l'imaginari cinematogràfic de moltes generacions. Tot i que semblin peces menors, es consideren més prestigiosos els fons que contenen aparells i pel·lícules. Aquest material imprès, però, té un enorme valor, perquè ens ajuda a explicar com es va configurar un imaginari fílmic i sentimental que va acabar convertint el cinema en la manifestació cultural més popular del món. La sort ha estat que molta gent creia en la importància de preservar de la desaparició aquestes impressions fetes per ser efímeres, però que avui, i gràcies a gent com Benejam, Arroyo, Saderra, Pascual, Ribas Mateos, Barrós, Brossa i Nicolau, es conserven i estan a disposició de tots els estudiosos que hi vulguin treballar i les vulguin difondre. Tots, en major o menor mesura, han ajudat a conservar la història impresa del cinema.

